

האור המוצנע

1. ספר השל"ה הקדוש - שער האותיות - אות צ' צניעות (ד)

שאלו להחכם, מה הצניעות, אמר להם, שיתבייש בפני עצמו... כי לא די במי שהוא צנוע נגד בני אדם, אלא אפילו בהסתר במקום אין רואה כי אם השם יתברך תהיה צנוע.

1א. תלמוד בבלי מסכת סוכה דף מט/ב

והצנע לכת עם אלהיך - זו הוצאת המת.

2. אורות הקדש ב עמוד שפ

המות הוא חזיון שוא, טומאתו היא שקר, מה שבני אדם קוראים מות הרי הוא רק תגבורת החיים ותעצומתם. ומתוך השקיעה התהומית בקטנות, אשר יצר לב האדם השקיע אותו בה, הרי הוא מצייר את תגבורת החיים הזאת בצורה מדאיבה וחשוכה, שהוא קוראה מות. מתעלים הם הכהנים בקדושתם מהקשבה שקרית זו, שאי אפשר להמלט ממנה כל זמן שהממשל הכזבי כל כך שולט בעולם, כי אם בהעברת העינים מהמחזה המביא את רשמי ההטעאה הללו אל הנפש, על כל נפשות מת לא יבא, לנפש לא יטמא בעמיו.

3. ספר מורה נבוכים - חלק ג פרק נב

" אין ישיבת האדם ותנועתו ועסקיו והוא לבדו בביתו - כישיבתו ותנועתו ועסקיו והוא לפני מלך גדול, ולא דיבורו והרחבת פיו כרצונו והוא עם אנשי ביתו וקרוביו כדיבורו במושב המלך. ומפני זה מי שיבחר בשלמות האנושי ושיהיה איש ה'אלוקים' באמת - יעור משנתו וידע שהמלך הגדול המחופף עליו והדבק עמו תמיד הוא גדול מכל מלך בשר ודם..."

4. ספר שמות פרק כד

וַיַּחֲזֹז אֶת הָאֱלֹהִים וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ:

רש"י על שמות פרק כד פסוק יא

ויחזו את האלהים - היו מסתכלין בו בלב גס מתוך אכילה ושתייה כך מדרש תנחומא.

5. דרך חיים ג

לכך עיקר הצלם בא על הפנים דוקא כי מציאות האדם בפנים שלו שבו הוא ניכר האדם ונמצא מה שהוא, וזהו מציאותו ומזה הצד האור והזיו של אדם שהוא אור המציאות...

6. תלמוד בבלי מסכת יומא דף נד/א

אמר רב קטינא בשעה שהיו ישראל עולין לרגל מגללין להם את הפרוכת ומראין להם את הכרובים שהיו מעורים זה בזה ואומרים להן ראו חבתכם לפני המקום כחבת זכר ונקבה ...

ע"ע

4א. מהר"ל דרוש לשבת התשובה

ואלו שני עולמות נרמזים שהאדם נברא ויש לו פנים ויש לו אחר, ובזה חקוקים באדם שני עולמות אשר רמז הכתוב וייצר בשני יודי"ן, ולא תמצא בבהמה ובשום בעלי חיים שיהיה להם גב ופנים. וידוע כי הפנים בו זיו והדר והוד וכדכתיב חכמת אדם תאיר פניו, וזה מרמז לך על אור עולם הבא שהוא כולו זיו והדר, אבל הגב אין בו ענין זה כלל והוא שייך לעולם הזה.

שפת אמת

כי באורייתא ברא קוב"ה עלמא. נמצא חיות פנימיות של כל הנבראים הוא כח הראשית שמהתורה... אך כי נברא להיות נעלם הפנימיות. אבל ביום מתן תורה נתגלה זה ונדבק הכל בהשורש, וזה שכתוב "פנים בפנים דבר ה' עמכם..." שאז נתגלה שכוח התורה מחייה הכל... ועיקר קבלת התורה הוא ההתגלות. [8]

7. מוסר אביך / מדות הראיה / צניעות

מדת הצניעות גורמת טובות רבות בעולם, ומתוך-כך היא זוכה לדחות מפניה דברים שהיו טובים מצד עצמם, אבל כיון שמפני יצר האדם וכחו החלש יגרמו לפרוץ במדת הצניעות, שהיא קיומו של העולם הרוחני והחמרי. מדת האהבה והידידות, בכל הסימנים והדבורים הנוחים, ה' ראוי להיות שוה בין המינים, אבל מפני יקרת ערך הצניעות נדחית מדת דרך-ארץ ממקומה עד שלא לשאול בשלום אשה (קדושין ע.).

הצנע מכיר כי לא מפני שנאה על המין הוא מתרחק ועושה גדרים כי-אם מפני התכלית הכללי היפה. דוגמתם של דברים אנו מוצאים בדעות, התרחקות הראויה וכמעט מוטבעת שלא לתור אחר מחשבות המרחיקות את המעמד המוסרי, לפעמים נראה שדוחקים את חופש הדעת, אבל מי שמכיר התכלית יבין את יקר ערך ההגבלה, ויקבל אותה באהבה.

37. תלמוד ירושלמי מסכת סנהדרין דף יב/א

אמרו עליו על בית שאול שלא ראו אותן לא עקב ולא גודל מימיהן הדא הוא דכתיב ויבא אל גדרות הצאן.

. תלמוד בבלי מסכת סוכה דף ה/א

ותניא רבי יוסי אומר מעולם לא ירדה שכינה למטה ולא עלו משה ואליהו למרום שנאמר השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם ולא ירדה שכינה למטה והכתיב וירד ה' על הר סיני למעלה מעשרה טפחים והכתיב ועמדו רגליו ביום ההוא על הר הזיתים למעלה מעשרה טפחים ולא עלו משה ואליהו למרום והכתיב ומשה עלה אל האלהים למטה מעשרה והכתיב ויעל אליהו בסערה השמים למטה מעשרה והכתיב מאחז פני כסא פרשו עליו עננו ואמר רבי תנחום מלמד שפירש שדי מזיו שכינתו ועננו עליו למטה מעשרה מכל מקום מאחז פני כסא כתיב אישתרבוני אישתרבב ליה כסא עד עשרה ונקט ביה.